

**Liceum Ogólnokształcące
im. Ks. A. J. Czartoryskiego
w Puławach**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY**

Puławy, wrzesień 2019 r.

Motto:

„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek starał się być coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał;
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być
nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”

Jan Paweł II

Misja internatu:

„Internat moim drugim domem”

Spis treści:

1. Założenia Programu Wychowawczego - Profilaktycznego
2. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej
3. Model absolwenta
4. Cele i zadania wychowawczo - profilaktyczne szkoły oraz sposoby ich realizacji
5. Zadania wychowawczo - profilaktyczne dla poszczególnych poziomów klasowych
6. Praca pedagoga/psychologa szkolnego
7. Współpraca z rodzicami
8. Uroczystości szkolne
9. Ewaluacja

Wprowadzenie

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny powstał po uwzględnieniu aktualnej sytuacji wychowawczej w szkole i internacie oraz na podstawie nowych wytycznych zawartych w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego i priorytetach MEN.

Minister Edukacji Narodowej ustalił na rok szkolny 2019/2020 następujące podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa:

- 1) Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych.
- 2) Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
- 3) Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach ponadpodstawowych.
- 4) Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.
- 5) Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno – komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.

1. Założenia Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

I Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Adama Jerzego Czartoryskiego oraz Internat I LO prowadzi systematyczną działalność wychowawczą i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Przy czym **wychowanie** rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Z kolei **profilaktyka** to kompleksowe działania kompensujące niedostatki wychowania, które obejmują trzy obszary: wspieranie wychowanków w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących. W naszych działaniach stosować będziemy profilaktykę uniwersalną, skierowaną do wszystkich członków społeczności szkolnej, wskazującą i selektywną do wybranych grup uczniów, po wcześniejszej corocznej diagnozie problemów i zagrożeń.

Profilaktyka uniwersalna obejmuje wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Podstawowym jej celem jest przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka.

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Z kolei przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Za najważniejsze czynniki chroniące i czynniki ryzyka uważa się te związane z sytuacją rodzinną, szkolną, czynniki osobowościowe, czynniki związane z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej oraz zaangażowanie religijne.

Szczególną rolę w profilaktyce zachowań ryzykownych odgrywają rodzice, w tym w profilaktyce używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychotropowych, odgrywają oni kluczową rolę. Pozytywna więź emocjonalna pomiędzy rodzicami i dziećmi, postawy rodziców wobec używania alkoholu i narkotyków, a także umiejętności i praktyki wychowawcze rodziców (m.in. monitorowanie zachowań dziecka) stanowią najsilniejsze czynniki chroniące przed używaniem szkodliwych środków i substancji.

Celem interwencji profilaktycznych na tym poziomie jest eliminacja lub redukcja czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. palenie papierosów, używanie alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków niezgodnie z ich zastosowaniem medycznym czy przemoc.

Odbiorcy działań profilaktyki uniwersalnej to ogół młodzieży szkolnej.

Profilaktyka selektywna polega na wspieraniu uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu

narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

W powyższym wypadku działania skupiają się na zapobieganiu, ograniczeniu lub zaprzestaniu podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych. Osiągnięcie tych celów odbywa się między innymi poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem środków i substancji przez ucznia.

Odbiorcy działań profilaktyki selektywnej to podgrupy młodzieży szkolnej charakteryzujące się obecnością czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, środowiskowych), związanych z podejmowaniem danych zachowań ryzykownych, np. używania czy nadużywania środków i substancji. Do odbiorców profilaktyki selektywnej zaliczamy więc m.in. „dzieci ulicy”, niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym, osoby okazjonalnie używające środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Metody profilaktyki selektywnej obejmują takie działania jak m.in. dostarczanie informacji na temat ryzyka związanego z używaniem środków i substancji, poradnictwo indywidualne, poradnictwo rodzinne, treningi umiejętności społecznych, socjoterapię, organizację czasu wolnego (np. zajęcia pozalekcyjne).

W działaniach ważne jest uwzględnienie specyficznych problemów i potrzeb uczestników oraz współpraca z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi oraz ośrodkami socjoterapeutycznymi.

Profilaktyka wskazująca polega na wspieraniu uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Cele profilaktyki wskazującej to zapobieganie rozwojowi uzależnienia od środków i substancji, ograniczanie częstości używania lub zmian wzorów używania na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.

Odbiorcy działań profilaktyki wskazującej to osoby charakteryzujące się czynnikami ryzyka takimi jak: zaburzenia zachowania, zaburzenia koncentracji z deficytem uwagi (ADHD), podejmowanie zachowań ryzykownych, używanie narkotyków lub/i dopalaczy problemowo (bez diagnozy uzależnienia), próby samobójcze, konflikty z prawem, wychowywanie się w rodzinie z problemem narkotykowym. W szkole profilaktyka wskazująca adresowana jest głównie do zidentyfikowanych uczniów z grupy wysokiego ryzyka: uczniów z problemami zachowania czy problemami w zakresie zdrowia psychicznego.

Działania obejmują: udzielanie wsparcia przez nauczycieli i pomoc w nauce, stałą współpracę z rodzicami, podjęcie interwencji z udziałem rodziców, wspólne opracowanie strategii pomocy dla ucznia, pomoc specjalistyczną udzieloną przez szkołę, skierowanie ucznia do specjalistów poza szkołą w celu dokonania indywidualnej diagnozy i ewentualnego podjęcia terapii, stała współpraca z nimi, skierowanie rodziców na treningi umiejętności lub inne formy specjalistycznej pomocy.

Nieodzownym elementem działalności profilaktycznej w szkole i internacie jest działalność edukacyjna i informacyjna zarówno w zakresie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej jak i wskazującej.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Liceum jest strategią wspierania rozwoju osobowego ucznia i otacza go wielostronną opieką. Istnienie Programu umożliwia między innymi doskonalenie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych oraz zintegrowanie nauczycieli wokół problemów wychowania i profilaktyki, celów, treści, metod i środków wychowawczych oraz profilaktycznych. Celem Liceum i Internatu jest kształtowanie postaw patriotycznych wśród uczniów, wdrożenie ich do samorządności, rozwijania zainteresowań kulturą i sztuką, wspomaganie rozwoju intelektualnego i emocjonalnego, wspieranie w rozwijaniu własnej twórczości, promowanie zdrowego stylu życia oraz przygotowanie do prawidłowego wyboru studiów i przyszłego zawodu.

Działalność wychowawcza i profilaktyczna w I LO i Internacie polega przede wszystkim na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

- 2) **emocjonalnej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) **intelektualnej** – ukierunkowanej na znajomość osiągnięć nauki, umożliwiającą zrozumienie człowieka i świata oraz mechanizmy ich funkcjonowania, a także nabywanie umiejętności i kompetencji niezbędnych w codziennym życiu;
- 4) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 5) **duchowej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Liceum integruje społeczność szkolną i internacką: nauczycieli, uczniów i rodziców wokół wspólnie ustalonych zadań wychowawczych i profilaktycznych. Nasza szkoła i internat wychowuje w systemie wartości opartym na dekalogu. W realizacji zamierzonych celów zadaniem szkoły i internatu jest stworzenie środowiska przyjaznego uczniowi, z atmosferą ciepła, życzliwości, zrozumienia i tolerancji. Dzięki temu szkoła i internat będzie miejscem, w którym młodzież czuje się bezpiecznie, chętnie tu przebywa i coraz aktywniej uczestniczy w ich życiu. Uczeń powinien mieć poczucie, że otaczający go ludzie darzą go sympatią, zaufaniem, że może otwarcie mówić o swoich kłopotach i problemach, a w razie potrzeby otrzymać właściwą pomoc i wsparcie. Podstawowymi obszarami, w których dokonuje się proces wychowawczy są dom rodzinny i szkoła.

Nasze Liceum i Internat wspiera rodzinę w procesie wychowania i profilaktyki poprzez:

- umożliwianie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów
- przekazywanie ogólnie uznanego systemu wartości i umiejętności hierarchizowania, uczenie szacunku dla dobra wspólnego, tradycji
- pomoc w usamodzielnianiu się uczniów oraz w braniu przez nich odpowiedzialności za siebie i innych
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów

- wskazanie uczniom drogi do osiągnięcia zamierzonych celów poprzez rzetelną pracę i odnalezienie własnego miejsca w świecie
- uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych
- przygotowanie do samodzielnego i rozumnego korzystania z różnorodnych źródeł wiedzy
- kształtowanie postaw asertywnych, umiejętności rozmawiania
- kształtowanie umiejętności twórczego myślenia.

Działalność wychowawcza Liceum i Internatu obejmuje w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole i internacie, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej oraz zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych, w tym organizacji harcerskich, organów administracji publicznej, organu prowadzącego szkołę;
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;

- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;

Działalność profilaktyczna w I LO i Internacie polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;

2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;

3) przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

4) informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;

6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

7) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.

Liceum i Internat przy prowadzeniu działalności wychowawczej i profilaktycznej współpracuje z:

- jednostkami samorządu terytorialnego,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, w tym poradniami specjalistycznymi,
- Powiatowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
- Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną,
- Komendą Powiatową Policji,
- Puławskim Ośrodkiem Kultury „Dom Chemika”,
- Młodzieżowym Domem Kultury,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Sądem Rejonowym,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszeniem „Monar” - Poradnią Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień
- Fundacją „Praesterno”,
- Młodzieżowym Centrum Kariery,
- Centrum Edukacji i Turystyki Aktywnej „Omega”,
- Strażą Miejską,

w szczególności przy opracowaniu diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka, dotyczącej uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Podstawę do podejmowania działalności wychowawczej i profilaktycznej, stanowi opracowywana w każdym roku szkolnym diagnoza.

Przez **czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Przez **czynniki ryzyka** rozumiemy indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Działalność wychowawcza i profilaktyczna Liceum i Internatu, może być realizowana w ramach obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęć religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, zajęć z wychowawcą, zajęć wychowawczych i opiekuńczych. Praca z uczniem odbywać się będzie w ramach zajęć w klasie, grupie wychowawczej internatu, grupie międzyoddziałowej, z udziałem całej społeczności szkolnej lub w trakcie bieżącej pracy z uczniem.

Do form realizacji działalności wychowawczej i profilaktycznej, należą:

- interaktywne wykłady,
- warsztaty,
- treningi umiejętności,
- projekty,
- debaty,
- szkolenia,
- spektakle teatralne,
- spoty,
- kampanie społeczne,
- happeningi,
- inne formy uwzględniające wykorzystanie aktywnych metod pracy
- a także programy profilaktyczne w zakresie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

W wyżej wymienionej działalności mogą brać udział rodzice, opiekunowie, specjaliści oraz przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, placówek doskonalenia nauczycieli,

podmiotów realizujących świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, Wojewódzkich i Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych, Policji.

W oparciu o diagnozę, wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybiera formę, w której realizuje działalność, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Liceum określa cele, do których dąży szkoła, internat i ich społeczność, zawiera również zadania obu placówek. Ponadto prezentuje cechy, których oczekuje się od absolwenta Liceum i wychowanka internatu oraz wartości, którymi powinien się kierować.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny określa również zasady wykorzystania zapisów z monitoringu dla realizacji misji wychowawczej szkoły i internatu. Zapis tych zasad został określony przez Radę Pedagogiczną w porozumieniu z Radą Rodziców oraz Samorządem Uczniowskim i przyjmuje następujące brzmienie:

1. System monitoringu wizyjnego w I Liceum Ogólnokształcącym im. Ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, zachowania zdrowia wśród uczniów.
2. W sytuacji pobicia, stosowania przemocy, kradzieży, uszkodzenia szkolnego mienia, itp. zapis w systemie monitoringu zostanie wykorzystany do podjęcia odpowiednich działań interwencyjnych przez: Dyrektora szkoły, wychowawców, nauczycieli, funkcjonariuszy Policji.

2. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej

Podstawę do podejmowania działalności wychowawczej i profilaktycznej, stanowi opracowywana w każdym roku szkolnym diagnoza. W oparciu o diagnozę nauczyciel lub wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybiera formę, w której realizuje systematyczną działalność wychowawczą i profilaktyczną wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły w celu przeciwdziałania patologiom społecznym, w tym narkomanii.

Wyniki tegorocznej diagnozy zostały zaprezentowane poniżej.

Czynniki chroniące

Do czynników chroniących z całą pewnością można zaliczyć bezpieczne środowisko szkolne i internackie. W szkole i internacie jest zainstalowany system monitoringu na wszystkich korytarzach, a wejście osób spoza szkoły jest ograniczone poprzez nadzór pracowników obsługi obecnych w czasie pracy szkoły na dyżurce usytuowanej naprzeciwko wejścia głównego oraz domofon wizualny, który umożliwia weryfikację osób wchodzących na teren budynku szkoły. Ponadto monitoring obejmuje też plac wokół szkoły, boiska szkolne oraz teren internatu. Na wszystkich korytarzach szkolnych nauczyciele pełnią dyżury międzylekcyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa uczniów, a sale lekcyjne są zamykane na klucz, gdy nie odbywają się w nich zajęcia z uczniami pod opieką nauczyciela.

W szkole i internacie zatrudniona jest wykwalifikowana kadra, która dba o odpowiednią realizację zadań dydaktycznych i wychowawczych. Nauczyciele prowadzą liczne zajęcia pozalekcyjne i wychowawcze w internacie tak, że każdy uczeń może rozwijać swoje pasje i zainteresowania albo uzyskać fachową pomoc w nadrobieniu braków z konkretnego przedmiotu, jeżeli ma problemy z opanowaniem materiału szkolnego.

Szkoła organizuje też rozmaite działania i imprezy przy współudziale organizacji ze środowiska lokalnego. Na terenie liceum prężnie działa wolontariat uczniowski wspierający stale Hospicjum bł. Matki Teresy w Puławach oraz Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Puławach, młodzież z internatu uczestniczy w akcjach WOŚP i Szlachetnej Paczki.

Młodzież uczęszczająca do naszej szkoły pochodzi w znacznej większości z rodzin pełnych i jest wychowywana przez swoich biologicznych rodziców. Osoby wychowywane w rodzinach zastępczych czy przez dalszych krewnych stanowią minimalny odsetek społeczności szkolnej. Stanowi to z pewnością jeden z ważniejszych czynników chroniących oraz stwarza właściwe środowisko rozwoju młodego człowieka.

W ramach ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły i internatu przeprowadzonej w klasach I i II liceum (badano jedną trzecią każdej klasy anonimową ankietą – te same osoby i tą samą ankietą, co we wrześniu 2018 roku, w tym połowa ankietowanych to wychowankowie internatu). Badanie przeprowadzono w ostatnim tygodniu maja i pierwszym tygodniu czerwca 2019 roku. Ankieta zawierała 13 pytań opracowanych na podstawie międzynarodowej ankiety badawczej ESPAD.

Po analizie ankiet stwierdzono brak zmian w zakresie czynników chroniących. Dziewięćdziesiąt procent badanych stwierdziło, że nigdy nie grało na automatach do gry (takich, na których można wygrać pieniądze), okazjonalnie grały tylko osoby z klas pierwszych liceum, co miało miejsce jeszcze na poziomie szkoły gimnazjalnej. Siedemdziesiąt procent ankietowanych aktywnie uprawia jakiś sport, lekkoatletykę lub gimnastykę przynajmniej raz na tydzień. Sześćdziesiąt procent badanych jeździ sobie na rowerze lub motocyklu dla przyjemności raz lub dwa razy na miesiąc. Czterdzieści procent czyta książki dla przyjemności raz lub dwa razy na miesiąc, a dziesięć procent przynajmniej raz na tydzień. Osiemdziesiąt procent ma jakieś inne hobby (gra na instrumencie, śpiewa, rysuje, pisze itp.).

Czynniki ryzyka

Z kolei, jeśli chodzi o zażywanie substancji i środków psychoaktywnych nie zauważono tendencji wzrostowych, a w przypadku okazjonalnego spożywania napojów alkoholowych w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem odnotowano jednoprocentowy spadek, co z pewnością można uznać za sukces profilaktyczny szkoły.

Cztery procent ankietowanych przyznało, że wypala dziennie w granicach od 1 do 5 papierosów. Pozostali badani twierdzą, że wcale nie paliło w czasie ostatnich 30 dni.

Nikt nie zaznaczył odpowiedzi, że kiedykolwiek próbował dopalaczy.

W przypadku alkoholu osiemdziesiąt procent badanych deklaruje całkowitą abstynencję, w ciągu ostatnich 30 dni od 1 do 2 razy alkohol piło trzy procent ankietowanych (badani zaznaczali tylko piwo). Natomiast nikt nie zaznaczał częstszych spożyć napojów alkoholowych. Do spożycia alkoholu dochodziło najczęściej w domu badanego siedemdziesiąt procent odpowiedzi, na drugim miejscu plasowała się odpowiedź w domu u kogoś (dwadzieścia procent ankietowanych). W barze lub pubie dziesięć procent ankietowanych.

Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza kiedykolwiek w życiu zażyło sześć procent badanych, z czego tylko jedna była płci męskiej. Pozostali ankietowani zaznaczyli odpowiedź nigdy.

Dwoje badanych przyznało się do palenia kiedykolwiek w życiu marihuany, jako powód chłopcy podali ciekawość.

Również dwoje badanych płci męskiej przyznało się, że zdarzyło im się upić w ciągu życia od 1 do 2 razy.

Jedna badana brała leki uspokajające lub nasenne z przepisu lekarza, ale krócej niż przez trzy tygodnie.

Zaobserwowano wzrost przewidywalność skutków zażywania alkoholu (będę miał kłopoty z policją; zaszkodzi to mojemu zdrowiu; nie będę w stanie przestać pić; będę miał kaca; zrobię coś czego będę żałował(a); zrobi mi się niedobrze - będę miał(a) mdłości) plasuje się obecnie głównie w kategoriach prawdopodobne wśród ankietowanych płci męskiej, co stanowi wzrost o pięć procent do sytuacji z początku roku szkolnego 2018/2019, gdy zdecydowanie przeważały odpowiedzi mało prawdopodobne.

Zdaniem badanych (około pięćdziesiąt procent) zażywanie narkotyków lub dopalaczy albo też spożywanie alkoholu w dużych ilościach wpływa w dużym stopniu albo w pewnym stopniu na takie problemy jak: wypadki drogowe, inne wypadki, przestępstwa związane z przemocą, problemy rodzinne, problemy zdrowotne, problemy w stosunkach z innymi ludźmi oraz problemy finansowe. Pozostali ankietowani zaznaczyli odpowiedzi: w bardzo dużym stopniu (co stanowi wzrost o dziesięć procent w stosunku do badania początkowego). Nikt nie zaznaczył odpowiedzi, że związek pomiędzy wymienionymi powyżej zależnościami w ogóle nie istnieje.

W związku z powyższym do czynników ryzyka można zaliczyć problem palenia papierosów przez niektórych uczniów, chociaż jest to zjawisko marginalne tylko cztery procent ankietowanych o niezbyt dużym nasileniu od 1 do 5 papierosów dziennie.

Do spożywania alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni przyznało się trzy procent ankietowanych (spadek o jeden procent w porównaniu do ubiegłego roku), z czego do spożycia niskoprocentowego alkoholu (piwo) doszło tylko od 1 do 2 razy. Trzeba również zaznaczyć, że część badanych w chwili badania osiągnęła już pełnoletniość i powyższy napój alkoholowy mogła nabyć legalnie.

Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza zażyło tylko sześć procent badanych. Przy czym nastąpiło to tylko raz w życiu i to nie w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Tylko jedna

badana brała leki uspokajające i nasenne z przepisu lekarza, ale przez okres krótszy niż trzy tygodnie.

Eksperymenty z substancjami odurzającymi innymi niż marihuana zadeklarowało dwóch badanych, przy czym nastąpiło to tylko raz w życiu i mogło przypaść na wcześniejsze okresy edukacji. Powodem powyższego zachowania była ciekawość.

Z kolei jeśli chodzi o świadomość skutków zażywania substancji psychoaktywnych tych osobistych jak i społecznych uległa podwyższeniu (wzrost pięć procentowy w stosunku do ubiegłego roku szkolnego).

Wnioski z ankiety, analizy dokumentacji, obserwacji zachowań uczniów, rozmów indywidualnych z uczniami i ich rodzicami, rozmów z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły

do pracy na rok szkolny 2019/2020:

- z ankiety wynika, że nastąpił wzrost świadomości u uczniów (w szczególności chłopców) skutków zażywania substancji psychoaktywnych
- ankieta wykazała brak zażywania dopalaczy przez młodzież szkolną
- na stałym poziomie utrzymuje się odsetek osób palących papierosy w społeczności szkolnej
- poruszanie na godzinach wychowawczych tematyki skutków zażywania substancji psychoaktywnych zarówno tych wynikających dla jednostki jak i dla szerszego społeczeństwa, w szczególności w klasach, gdzie jest dużo chłopców
- uświadamianie młodzieży w ramach godzin wychowawczych, w szczególności dziewcząt w zakresie skutków ubocznych stosowania leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza, w tym problematyki uzależnienia na godzinach wychowawczych
- dalsze poruszanie na godzinach wychowawczych tematyki zagrożenia uzależnieniem się od nikotyny, alkoholu, narkotyków i dopalaczy we wszystkich klasach w ramach lekcji wychowawczych (szczególny nacisk położyć na skutki zażywania powyższych substancji)
- w ramach godzin wychowawczych poprowadzenie zajęć zwiększających zdolność konstruktywnego korzystania z Internetu (ograniczenie czasu spędzanego w „Sieci” oraz zmniejszenie ilości czasu przeznaczonego na gry on-line)
- prowadzenie godzin wychowawczych poruszających problematykę uzależnienia od hazardu,

- w tym gry na automatach i zgubnych konsekwencji powyższego nałogu
- zwiększanie kompetencji nauczycieli jako realizatorów profilaktyki uniwersalnej (materiały profilaktyczne m.in.: ulotki, artykuły, fachowa literatura; udział w szkoleniach)
 - udział młodzieży w konkursach profilaktycznych popularyzujących wiedzę z zakresu tematyki uzależnień
 - przygotowywanie audycji przez radiowęzeł szkolny oraz wywieszanie informacji okolicznościowych propagujących zdrowy styl życia bez nałogów
 - zachęcanie młodzieży do konstruktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w zajęciach proponowanych przez szkołę np. SKS-ów, teatru szkolnego, zajęć pozwalających poszerzyć wiedzę z danego przedmiotu szkolnego, w tym przygotowujących do konkursów i olimpiad
 - zachęcanie uczniów mających problemy z opanowaniem materiału szkolnego do korzystania z zajęć wyrównawczych z danego przedmiotu
 - organizowanie zajęć integracyjnych w szkole i poza szkołą celem zwiększenia poczucia przynależności do zespołu klasowego, w tym imprez oraz wycieczek
 - zachęcanie młodzieży do udziału w różnego rodzaju akcjach charytatywnych np. „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”, „Góra Grosza”, WOPŚ, Szlachetna Paczka, współpraca z SOSzW, zbiórki i kwesty na rzecz Hospicjum bł. Matki Teresy w Puławach czy Miejskiego schroniska dla zwierząt w Puławach mających na celu uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych, w tym słabszych i schorowanych
 - w zakresie doradztwa zawodowego: prowadzenie zajęć przez szkolnego doradcę zawodowego we wszystkich klasach, zapraszanie absolwentów i przedstawicieli różnych szkół wyższych w celu zapoznania z ofertą edukacyjną, współpraca z doradcą zawodowym z Młodzieżowego Centrum Kariery w Puławach
 - w ramach rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów poprzez wprowadzanie innowacyjnych programów nauczania, a w przypadku nauczycieli szkolenia oraz kursy podnoszące umiejętności cyfrowe przydatne w pracy w szkole

3. Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły to młody człowiek świadomy własnej wyjątkowości i drzemiących w nim możliwości.

1. Zna i szanuje historię, kulturę i tradycję narodową z jego regionalnym bogactwem:

- ma ugruntowane poczucie tożsamości narodowej, wywodzące się z tożsamości regionalnej,
- na gruncie miłości do małej ojczyzny rozwija tożsamość europejską,
- szanuje swoich przodków,
- ma szacunek dla przyrody i świadomość, że jest jej częścią.

2. Jest przygotowany do samokształcenia:

- jest przedsiębiorczy, podejmuje wyzwania, inicjuje kreatywne przemiany,
- potrafi kierować swoim rozwojem,
- dąży do samodoskonalenia,
- umie samodzielnie, twórczo i krytycznie myśleć,
- posługuje się nowoczesnymi środkami informatycznymi,
- osiąga cel na drodze uczciwości, prawdy, rzetelnej pracy,
- rozwija swą wrażliwość na piękno.

3. Jest przygotowany do życia w społeczeństwie, umie porozumiewać się i współpracować z innymi:

- jest tolerancyjny i otwarty na innych,
- posiada umiejętność prowadzenia dialogu,
- skutecznie komunikuje się z otoczeniem, wyraża siebie w sposób akceptowany społecznie,
- potrafi negocjować i pracować w zespole,
- twórczo rozwiązuje konflikty,
- cechuje go duży stopień odpowiedzialności za innych i za siebie, jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych,
- umie dokonywać wyborów i ponosić ich konsekwencje,

- zna swe prawa i obowiązki.

4. Jest wyposażony we wszechstronną wiedzę o sobie i świecie:

- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie selekcjonować informacje,
- jest świadomym użytkownikiem kultury,
- cechuje go dociekliwość poznawcza, rozwija zainteresowania, talenty i pasje,
- zachowuje obiektywizm,
- zna swe dobre i słabe strony,
- świadomie kształtuje swój charakter,
- potrafi rozpoznawać i radzić sobie z emocjami i negatywnymi uczuciami,

5. Prowadzi zdrowy tryb życia:

- jest wyposażony w podstawową wiedzę o uzależnieniach różnego typu i potrafi świadomie ich unikać,
- rozumie potrzebę higienicznego trybu życia,
- zna sposoby radzenia sobie ze stresem,
- podejmuje zachowania prozdrowotne.

4. Cele i zadania wychowawczo - profilaktyczne szkoły oraz sposoby ich realizacji

Cel główny: wspieranie wychowanka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Cele szczegółowe, zadania i sposoby ich realizacji:

1. Dojrzałość wychowanka w sferze emocjonalnej i intelektualnej:

- **ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;**
- **ukierunkowanej na znajomość osiągnięć nauki, umożliwiającą zrozumienie człowieka i świata oraz mechanizmy ich funkcjonowania, a także nabywanie umiejętności i kompetencji niezbędnych w codziennym życiu**

Zadania szkoły	Środki realizacji
1. Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania i wychowania	Dobór wykwalifikowanej kadry Dobór uczniów (próg przyjęć) gwarantujący wzajemne stymulowanie się w rozwoju Szkoła dba o odnawianie i udoskonalanie bazy pomocy naukowych Ciągłe doskonalenie zawodowe nauczycieli Udział w olimpiadach i konkursach Samopomoc koleżeńska w internacie.
2. Diagnozowanie i rozwijanie indywidualnych potrzeb oraz zainteresowań uczniów	praca pedagoga/psychologa szkolnego, doradcy zawodowego, oraz wychowawcy kółka zainteresowań, wyjazdy na wykłady, sesje szkolne, wycieczki, uczestnictwo w olimpiadach przedmiotowych, rozszerzenia, indywidualne programy, zajęcia teatralne, redagowanie gazetki szkolnej, TV Czar

<p>3. Wydobywanie i rozwijanie podstawowych sprawności intelektualnych jak np. samodzielne i krytyczne myślenie czy umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji</p>	<p>zajęcia prowadzone różnymi metodami od klasycznej (wykład) po metody aktywizujące uczenie właściwego korzystania ze źródeł informacji dyskusje prowadzone na lekcjach i innych zajęciach, gdzie podkreśla się wagę i umiejętności budowania argumentów</p>
---	---

2. Dojrzałość wychowanka w sferze duchowej:

- ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Zadania szkoły	Środki realizacji
<p>1. Jak najszersze zapoznanie uczniów z dorobkiem kultury polskiej, europejskiej i światowej</p>	<p>Lekcje języka polskiego, historii, lekcje języków obcych, wiedza o społeczeństwie, wiedza o kulturze Lekcje muzealne, odwiedzanie wystaw, wycieczki do ważnych dla kultury miejsc w Polsce i Europie, sesje naukowe Wyjazd klasy i grupy wychowawczej i do teatru Wycieczki, rajdy, Zielone Szkoły Praca sekcji kulturalnej w internacie</p>
<p>2. Stwarzanie możliwości do pielęgnowania i rozwoju indywidualnych pasji i zainteresowań</p>	<p>Sesje naukowe, otwartość na inicjatywy uczniów (indywidualne i grupowe), koła zainteresowań</p>

<p>3. Prezentowanie dobrych wzorców przez nauczycieli</p>	<p>Nauczyciele swoim przykładem zachęcają do uczestnictwa w kulturze: wspólne wyjazdy do teatru, na wycieczki, dzielenie się z uczniami swoimi zainteresowaniami i pasjami, organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi</p>
<p>4. Kształtowanie postawy otwartości na świat oraz wrażliwości na potrzeby innych ludzi</p>	<p>Aranżowanie (lekcje wychowawcze) lub wykorzystanie zaistniałych sytuacji wychowawczych do kształtowania właściwych postaw etycznych Uczestnictwo w akcjach charytatywnych</p>
<p>5. Wspieranie w rozwoju takich cech i sprawności jak: poczucie odpowiedzialności za siebie i innych, wytrwałość, pracowitość, potrzeba osiągnięć, właściwa samoocena, szczerść, umiejętność podejmowania decyzji, umiejętność radzenia sobie z porażkami, odporność psychiczna, poczucie własnej wartości, umiejętność współpracy z innymi, aktywny, a nie bierny stosunek do życia, umiejętność mówienia „nie”</p>	<p>W różnych sytuacjach szkolnych inspirujemy, promujemy, nagradzamy takie postawy Szkoła i internat organizuje dni sportu Praca pedagoga/psychologa/doradcy zawodowego Zajęcia „Wychowania do życia w rodzinie” Zajęcia warsztatowe, integracja grup rówieśniczych w internacie</p>

3. Dojrzałość wychowanka w sferze społecznej:

- ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych

Zadania szkoły	Środki realizacji
1. Promowanie i kształtowanie postaw prospołecznych	<p>Udział w życiu szkoły i internatu oraz życiu społeczności lokalnej</p> <p>Szkoła i internat organizuje lub umożliwia uczniom organizowanie zajęć, w ramach których kształtuje się poczucie odpowiedzialności, np.: pełnienie funkcji w klasie, szkole i internacie, udział w inicjatywach takich jak: akcje na rzecz innych, pomoc wolontariacka i humanitarna, lekcje m.in. historii, wos-u, języka polskiego, zawody sportowe, sesje naukowe, wycieczki, imprezy szkolne i internackie, udział uczniów w Radzie Liceum, Samorządzie Uczniowskim i Samorządzie Wychowanków Internatu. Praca sekcji gospodarczej w internacie.</p> <p>Podczas realizacji zajęć stosowana jest metoda pracy w grupie, uczniowie nabywają umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi i przestrzegania ogólnie przyjętych norm współżycia w społeczeństwie</p> <p>Realizowane są zajęcia adaptacyjno-integracyjne</p> <p>Szkoła i internat kształtuje umiejętność gospodarowania czasem, organizacji pracy</p>

	<p>Przygotowanie uczniów do prawidłowego wyboru kierunku studiów i przyszłego zawodu</p> <p>Realizowane są zajęcia Wychowanie do życia w rodzinie</p> <p>Szkoła kształtuje postawę szacunku dla prawa (respektowanie praw); lekcje wychowawcze i wos-u;</p> <p>Szkoła nawiązuje kontakty z organizacjami i stowarzyszeniami prowadzącymi działalność społeczną.</p>
--	---

4. Dojrzałość wychowanka w sferze fizycznej:

- ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych

Zadania szkoły	Środki realizacji
1. Stwarza warunki właściwego rozwoju fizycznego uczniów	<p>Zapewnia odpowiednią bazę lokalową i wyposażenie</p> <p>Zapewnia opiekę medyczną, zdrowie i bezpieczeństwo pobytu w internacie.</p> <p>Realizuje program zajęć WF</p>
2. Kształtuje postawy promujące szacunek dla zdrowia	<p>Lekcje i zajęcia wychowawcze, lekcje biologii, spotkania ze specjalistami na tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwego odżywiania; • higieny życia codziennego i higiena pracy; • uzależnień.

	<p>Działania w zakresie Szkoły Promującej Zdrowie w ramach europejskiego projektu Szkoły dla Zdrowia Europy (SHE), w tym promocja zdrowego stylu życia i zdrowia psychicznego</p> <p>Konkurs Wiedzy o AIDS i HIV.</p>
<p>3. Egzekwuje zakaz palenia tytoniu, picia alkoholu oraz używania narkotyków (środków odurzających) w szczególności podczas zajęć i wyjazdów szkolnych, pobytu w internacie.</p>	<p>Nadzór na przerwach prowadzony przez nauczycieli</p> <p>Stosuje przewidziane dokumentami, umowami szkolnymi i Regulaminem Internatu kary; w przypadku ich naruszenia; aż do usunięcia ucznia ze szkoły lub internatu włącznie</p>
<p>4. Promuje uprawianie sportu i organizuje imprezy sportowe</p>	<p>Szkoła bierze udział w zawodach, turniejach szkolnych, okręgowych, ogólnopolskich</p> <p>Organizuje sportowe zajęcia pozalekcyjne</p> <p>Organizuje dni sportu</p> <p>Wyróżnia i nagradza uczestników i zwycięzców</p> <p>Organizuje Białe Szkoły</p> <p>Organizacja turnieju sportowego dzikich drużyn.</p>

5. Bezpieczeństwo – rozumiane jako fizyczne i psychiczne poczucie bezpieczeństwa

Zadania szkoły	Środki realizacji
1. Określenie jasnych zasad postępowania i funkcjonowania szkoły	znajomość oraz stosowanie Regulaminu Internatu, Statutu (i innych norm) przestrzeganie przez wszystkich (uczniowie, nauczyciele, rodzice) zasad funkcjonowania szkoły i internatu. dawanie dobrego przykładu (lekcje wychowawcze, współpraca z rodzicami, stwarzanie sytuacji wychowawczych)
2. Stwarzanie atmosfery tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka	prawidłowe relacje międzyludzkie indywidualne podejście do ucznia
3. Profilaktyka uzależnień	praca pedagoga/psychologa szkolnego współpraca z ośrodkami profesjonalnie zajmującymi się profilaktyką uzależnień promocja zdrowego stylu życia (turystyka, sport) realizacja programów edukacyjno – profilaktycznych: „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, „STOP Cyberprzemocy!”, „STOP Uzależnieniom behawioralnym!”
4. Przestrzeganie zasad BHP	jednozmianowa praca szkoły imprezy szkolne zamknięte i kontrolowane Szkolenie młodzieży, podpisanie zobowiązań przez wychowanków internatu.
5. Rozpoznawanie zagrożeń dla sprawnego funkcjonowania społeczności szkolnej	ankiety diagnozujące poziom zadowolenia z pracy i współpracy wszystkich grup tworzących społeczność szkolną oraz internacką.

6. Relacje uczniowie – nauczyciele – rodzice - rozumiane jako związek trzech równorzędnych podmiotów mających różne role do spełnienia przy zachowaniu wspólnoty celów

Zadania szkoły	Środki realizacji
<p>1. Stworzenie i określenie warunków współpracy trzech podmiotów</p>	<p>Wypracowanie i stosowanie w praktyce podstawowych dokumentów regulujących życie szkoły i internatu (Statut, Regulaminy, Program Wychowawczo – Profilaktyczny Liceum), Regulamin Internatu.</p> <p>Pożądane postawy w relacjach międzyludzkich:</p> <p>otwartość – gotowość do słuchania i dialogu;</p> <p>empatia – umiejętność współodczuwania i wrażliwość;</p> <p>autentyczność – świadomość siebie i pozostawanie w zgodzie z sobą, szczerłość, pozytywne nastawienie;</p> <p>tolerancja – uznanie odmienności (szacunek dla innych)</p> <p>dzielność – gotowość do towarzyszenia w trudnych chwilach, w trudnych emocjach</p>
<p>2. Określenie warunków współpracy nauczyciele - uczniowie</p>	<p>Informowanie o kryteriach oceniania przedmiotowego oraz zachowania</p> <p>Gotowość do współpracy i wzajemne dotrzymanie umów</p> <p>Stosowanie się do zapisów w dokumentach szkoły i internatu.</p>

	<p>Współpraca oparta na zasadach sprawiedliwości, wspólnoty celów, życzliwości, wzajemnego szacunku Zasady określone w Regulaminie Internatu.</p>
<p>3. Określenie warunków współpracy nauczyciele - rodzice</p>	<p>Wyraźne określenie zakresu zadań obu stron Zaangażowanie rodziców w pracę i życie szkoły m.in. poprzez uczestnictwo w organach szkoły oraz pomoc przy organizowaniu imprez szkolnych Pożądane postawy w relacjach nauczyciele - rodzice: wspieranie a nie wzajemne wyręczanie się w pełnieniu ról/zadań współodpowiedzialność a nie bierne korzystanie z usług oświatowych unikamy podważania autorytetu</p>

5. Zadania wychowawczo - profilaktyczne dla poszczególnych poziomów klas

Szczególna pozycja, jaką zajmuje wśród nauczycieli wychowawca klasy, zobowiązuje go do zainteresowania się problemami uczniów. Uczniowie oczekują od niego nie tylko przekazywania im wiedzy merytorycznej, ale przede wszystkim pomocy w rozwiązywaniu ich problemów, w znalezieniu swego miejsca w grupie, w szkole i w życiu. Oczekują od wychowawcy wsparcia i zrozumienia ich potrzeb. Rodzice z kolei zakładają, że szkoła – a przede wszystkim wychowawca - będzie ich wspierać w wychowaniu dziecka w duchu wartości uniwersalnych na odważnego i kreatywnego człowieka otwartego na świat i potrzeby innych.

Zadania wychowawcze oraz profilaktyczne rozłożone są na trzy lata nauki w Liceum i w poszczególnych klasach realizują następujące treści:

Klasa I

1. Wprowadzenie uczniów w środowisko szkoły, zapoznanie z jej statutem, systemem oceniania, Programem Wychowawczo - Profilaktycznym, regulaminem, tradycjami, zasadami obowiązującymi ucznia w szkole, jak również zapoznanie z historią szkoły, sylwetką patrona i historią miasta.
2. Integracja zespołu klasowego
3. Kształtowanie właściwego stosunku uczniów do nauki, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i niepowodzeniami szkolnymi.
4. Kształtowanie właściwego obrazu własnej osoby – docenianie znaczenia bycia sobą, uświadamianie własnej wartości i kształtowanie odpowiedzialności za swój rozwój, uświadamianie własnych trudności i próby ich przewycięzania, uświadamianie konieczności pracy nad sobą w celu osiągnięcia dojrzałości osobowej.
5. Kształtowanie właściwych postaw etycznych i społecznych – tworzenie poczucia własnej wartości, budowanie postawy asertywnej, przygotowanie do pełnienia ról w grupie, kształtowanie postawy tolerancji, kształtowanie umiejętności dialogu, interpretowania informacji zwrotnej i negocjacji.

Klasa II

1. Kształtowanie i rozwój własnej osobowości – uświadamianie uczniom konieczności pracy nad sobą w celu osiągnięcia dojrzałości osobowej oraz ich motywowanie do pracy nad sobą warunkującej rozwój osobowy
2. Kształtowanie odpowiedzialności za słowa i czyny
3. Budowanie właściwych relacji międzyludzkich, rozwijanie umiejętności właściwego komunikowania się
4. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych
5. Miłość i jej prawdziwe oblicze – uświadamianie uczniom, że miłość podlega rozwojowi, że dar z siebie jest podstawą każdego rodzaju miłości, że miłość nie potrzebuje dowodów.
6. Uświadamianie złożoności zagrożeń współczesnego świata – zapobieganie uzależnieniom, rozpoznawanie chorób cywilizacyjnych, dbałość o zdrowie psychiczne i fizyczne

Klasa III

1. Przygotowanie do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym, min. poznanie kodeksów etycznych różnych zawodów
2. Poszanowanie praw drugiego człowieka, zasad tolerancji i demokracji
3. Kształtowanie odpowiedzialności za własną dojrzałość
4. Pomoc w podejmowaniu decyzji dotyczących dalszego kształcenia w szkolnictwie wyższym lub w wyborze zawodu

6. Praca pedagoga/psychologa szkolnego

1. Prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły

- Rozpoznawanie trudności dydaktycznych i wychowawczych uczniów oraz mocnych stron poprzez: wywiad, rozmowy, obserwacje, testy specjalistyczne oraz analizę dokumentacji wychowawczej.
- Wspieranie mocnych stron uczniów i wykorzystywanie ich zdolności i zainteresowań poprzez zachęcanie do udziału m.in. w konkursach profilaktycznych oraz przygotowywanie audycji i gazetek tematycznych.
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną przy prowadzeniu działań diagnostycznych, w tym diagnozowaniu indywidualnych potrzeb oraz możliwości, jak również przy realizacji zaleceń stosowanych wobec uczniów.
- Współpraca z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami poprzez wywiad i konsultacje w celu określenia przyczyn problemów ucznia oraz wspólnego ustalenia najlepszych form pomocy dla wychowanka tak, aby w miarę możliwości mógł jak najpełniej uczestniczyć w życiu szkoły.

2. Diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły

- Rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności w realizacji procesu wychowawczego poprzez rozmowy, wywiady, obserwacje.
- Rozmowy indywidualne z rodzicami uczniów, wychowawcami, nauczycielami uczącymi oraz innymi specjalistami na temat uczniów sprawiających trudności wychowawcze.
- Udzielanie rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie problemów wychowawczych.
- Współudział w pracy Zespołu Wychowawczego Szkoły i Zespołu Wychowawczego Internatu.

3. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb

- Prowadzenie indywidualnych przypadków celem eliminowania zaburzeń lub ich złagodzenia.
- Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych.
- Utrzymywanie kontaktu z instytucjami wspierającymi szkołę w zakresie działań profilaktyczno – wychowawczych.

4. Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży

- Prowadzenie zajęć profilaktyczno-wychowawczych z młodzieżą.
- Realizacja programów edukacyjnych.
- Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców (warsztaty, prelekcje, pogadanki) w ramach szkolnej profilaktyki.

5. Minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów

- Konsultacje z wychowawcami klas w sprawach uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu.
- Rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego poprzez rozmowy, wywiady i obserwacje.
- Udzielanie pomocy nauczycielom w ich pracy z uczniami przejawiającymi zaburzenia rozwojowe oraz zagrożonymi zaburzeniami zachowania.
- Organizowanie pomocy materialnej dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej.
- Udzielanie różnorodnych form pomocy uczniom realizującym indywidualny tok/program nauki, niepełnosprawnym i przewlekle chorym.
- Współpraca z instytucjami wspomagającymi.

6. Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych

- Diagnozowanie sytuacji konfliktowych i kryzysowych.
- Udzielanie uczniom porad w rozwiązywaniu konfliktów i kryzysów spowodowanych sytuacją rodzinną lub szkolną.
- Eliminowanie zaburzeń i napięć powstałych w relacjach z rówieśnikami oraz nauczycielami.

7. Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów

- Rozmowy diagnostyczne z nauczycielami i rodzicami uczniów.
- Udzielanie porad nauczycielom oraz rodzicom uczniów w celu rozwijania indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci.

8. Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki

- Spotkania diagnostyczne z uczniami (testy psychologiczne, obserwacja zachowania ucznia, rozmowy z uczniem)
- Konsultacje z rodzicami, nauczycielami uczącymi, wychowawcami z internatu oraz pielęgniarką szkolną
- Konsultacje ze specjalistami z innych placówek, w tym z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej

b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- Wspólne opracowywanie działań w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla konkretnego ucznia.
- Porady dla nauczycieli i wychowawców w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

7. Współpraca z rodzicami

Jednym z zadań Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Liceum jest rozwijanie dialogu, partnerstwa i współdziałania nauczycieli z rodzicami. Właściwe i pozytywne nawiązanie kontaktu z rodzicami, poznanie się, stworzenie atmosfery zaufania, otwartości i wzajemnej życzliwości ma ogromne znaczenie dla prawidłowego przebiegu procesu wychowania. Dzięki nawiązaniu pozytywnych relacji z rodzicami nauczyciel ma możliwość poznania środowiska rodzinnego ucznia, jego problemów i niepowodzeń, co może w znacznym stopniu wpływać na to, aby pomóc dziecku i rodzinie w trudnych sytuacjach życiowych i korygować różnorodne błędy i braki. Ważne jest, aby rodzice mieli możliwość współdecydowania i podejmowania działań w wielu obszarach życia szkoły. Właściwe wychowanie jest możliwe tylko wtedy, gdy istnieje wspólna płaszczyzna wychowawcza, wspólne przekazywanie zasad i wartości oraz wzajemne wspierane się w działaniach wychowawczych.

Aby rozszerzyć współpracę z rodzicami, oraz poprawić i wzbogacić relacje szkoła – rodzina podejmowane będą następujące formy współdziałania:

1. Wymiana informacji

- Zaznajamianie rodziców z zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno - wychowawczymi szkoły i internatu (zebrania ogólne i zebrania klasowe).
- Podanie rzetelnej informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia, podkreślanie jego mocnych stron i obszarów wymagających korekty, pomocy.
- Udzielenie informacji o możliwych działaniach pomocowych w przypadku wystąpienia trudności dydaktyczno - wychowawczych.
- Opiniowanie pracy szkoły i internatu przez rodziców oraz przekazywanie im przez nauczycieli własnych oczekiwań.

2. Wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny i szkoły.

- Współdziałanie rodziców w tworzeniu i modyfikacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego oraz planu wychowawczego szkoły i klasy.
- Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną.

Wspólne rozwiązywanie problemów młodzieży, prowadzenie przez wychowawców, pedagoga, nauczycieli przedmiotów, dyrekcję rozmów indywidualnych i grupowych z rodzicami uczniów.

- Umożliwienie rodzicom zdobywania wiedzy na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów wychowawczych. Organizacja spotkań, prelekcji i warsztatów poświęconych tematyce wychowawczej.
- Pozyskiwanie rodziców - fachowców do rozmów z uczniami, nauczycielami i innymi rodzicami.
- Wspieranie finansowe rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

3. Integracja społeczności szkolnej.

- Organizowanie wspólnych imprez szkolnych i internackich (wycieczki, spotkania klasowe, zawody sportowe, studniówka)
- Zapraszanie rodziców na podniosłe uroczystości szkolne, takie jak: Dzień Patrona Szkoły, Święto Edukacji Narodowej, zakończenie roku szkolnego, uroczystość wręczania świadectw dojrzałości, Gala „Nasi Najlepsi”.
- Zachęcanie rodziców do pomocy w naprawie i renowacji sprzętu szkolnego.

8. Uroczystości szkolne

L.P.	Uroczystość	Zadania	Termin
1.	Spotkania adaptacyjno - integracyjne uczniów klas pierwszych	-tworzenie poczucia wspólnoty szkolnej klasowej i internackiej; -uczenie kultury zabawy; -rozwijanie samodzielności	sierpień wrzesień
2.	Rozpoczęcie roku szkolnego; Rocznica Wybuchu II Wojny Światowej	-tworzenie poczucia wspólnoty szkolnej i klasowej; - kształtowanie postaw patriotycznych; - uczestniczenie w uroczystościach miejskich	wrzesień
3.	Dzień Sybiraka	- kształtowanie postaw patriotycznych;	wrzesień
4.	Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania	- upowszechnianie czytelnictwa - rozwijanie kompetencji czytelniczych młodzieży	wrzesień
5.	Pielgrzymka maturzystów do Częstochowy	- tworzenie poczucia wspólnoty szkolnej i klasowej; - szanowanie przekonań religijnych	wrzesień/ październik
6.	Akcja Sprzątanie Świata	- kształtowanie nawyków dbania o czystość środowiska; - integracja zespołu klasowego; - nauka czerpania radości z obcowania z naturą	wrzesień
7.	Dzień Edukacji Narodowej	- wzmacnianie więzi między nauczycielami i uczniami; - kształtowanie szacunku dla nauczycieli	październik

8.	Dzień Papieski	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie poczucia wspólnoty szkolnej i klasowej; - szanowanie przekonań religijnych; - kształtowanie postaw patriotycznych 	październik
9.	Narodowe Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia tożsamości narodowej; - kształtowanie postaw patriotycznych; - integracja ze środowiskiem lokalnym 	listopad
10.	Święto Patrona Liceum; Jubileusz 50-lecia Internatu Ślubowanie klas pierwszych	<ul style="list-style-type: none"> - dążenie do identyfikowania się ucznia ze szkołą; - kultywowanie tradycji szkolnych; - przyjęcie pierwszoklasistów w poczet uczniów szkoły; - rozbudzanie dumy z przynależności do wspólnoty szkolnej i internackiej 	listopad
11.	Dzień Pamięci Ofiar Stanu Wojennego	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw obywatelskich 	grudzień
12.	Wigilia w szkole i w internacie	<ul style="list-style-type: none"> - umacnianie więzi w klasie, szkole i internacie; - rozwijanie umiejętności organizacyjnych; - kształtowanie postaw patriotycznych 	grudzień
13.	Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw obywatelskich i społecznych 	styczeń
14.	Studniówka	<ul style="list-style-type: none"> - umacnianie więzi w klasie i szkole; - rozwijanie umiejętności organizacyjnych; 	styczeń/ luty
15.	Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw patriotycznych - kształtowanie postaw patriotycznych - kształtowanie umiejętności językowych 	luty

16.	Narodowy Dzień Pamięci o Żołnierzach Wyklętych	- kształtowanie postaw patriotycznych - kształtowanie postaw tożsamości narodowej	marzec
17.	Europejski Dzień Pamięci o Ofiarach Terroryzmu	- kształtowanie postaw społecznych	kwiecień
18.	Światowy Dzień Pamięci Ofiar Katynia	- kształtowanie postaw patriotycznych - kształtowanie postaw tożsamości narodowej	kwiecień
19.	Narodowe Święto Konstytucji 3 Maja	- kształtowanie poczucia tożsamości narodowej; - kształtowanie postaw patriotycznych; - integracja ze środowiskiem	maj
20.	Pożegnanie absolwentów	- uczenie szacunku dla wiedzy i wykształcenia; - podziękowanie za trud nauczania i wychowania; - utrzymywanie długotrwałych więzi ze szkołą	kwiecień
21.	Dzień Europy	- kształtowanie postaw społecznych	maj
22.	Dzień Dziecka Dzień Sportu	- uczenie zdrowego stylu życia; - umacnianie więzi w klasie, szkole i internacie;	czerwiec
23.	Spotkanie Najlepszych	- uczenie szacunku dla wiedzy i wykształcenia; - podziękowanie za trud nauczania i wychowania	czerwiec

24.	Uroczystość zakończenia roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie szacunku dla wiedzy i wykształcenia; - podziękowanie za trud nauczania i wychowania; - utrzymywanie długotrwałych więzi ze szkołą i internatem 	czerwiec
-----	--	--	----------

9. Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Ewaluacja programu będzie prowadzona z wykorzystaniem:

- ankiet kierowanych do uczniów i wychowanków internatu
- analizy dokumentacji
- obserwacji zachowań uczniów
- rozmów indywidualnych z uczniami i ich rodzicami
- rozmów z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły

a uzyskane w wyniku ewaluacji informacje będą służyć ciągłemu doskonaleniu Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, który może być modyfikowany w zależności od potrzeb.

Na podstawie zebranych wyników badań zostanie określone czy na skutek całorocznej pracy zwiększyła się wiedza i umiejętności uczniów jeśli chodzi o radzenie sobie w trudnych sytuacjach, jak również zostanie określona ilość zachowań dysfunkcyjnych młodzieży uczącej się w szkole, a brak wzrostu lub nawet zmniejszenie w stosunku do stanu początkowego będzie świadczyło o osiągnięciu celu.

Opracowanie: Ewa Sołtys – psycholog szkolny (koordynator)

Teresa Bogusz – przewodnicząca Zespołu Wychowawczego

Renata Lenart – pedagog szkolny

Monika Misztal – przewodniczący Zespołu Wychowawczego Internatu

data: 12.09.2019 r.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

podpis przedstawiciela Rady Rodziców -

podpis Dyrektora Szkoły -